

Հունիսի 9-ին ԱՄ արտահերթ նիստ

Սկիզբ էր 1

ՀԿԿ խմբակցությունում հունիսի 9-ին Արցախյան եւ Լուրիկ Պետրոսյանը հարվածային ուժի դեր են կատարում, սակայն հարվածային ուժ կիրառելուց հետո կոմունիստներն անմիջապես նահանջում են: «Օրինաց երկիր» թեմ հայտարարում է, որ ինքը ոչ մի դրական տղատում չունի այս կառավարությունից, սակայն հարձակողական կեցվածք բացառում է: «Կայունությունը» վարչապետին խոստացել է միանվագ աջակցություն: «Հայաստանը» ամենախոցելի դիրքում է, այս խմբի ամենաաղմուկոտ անդամ Ռուբեն Գեւորգյանի (Շաղիկ Ռուբ) անցյալի բացահայտման փորձերը դասախոսական եւ հարկային մարմինների կողմից վկայում են, որ «Հայաստանը» չի հանդգնի ինստուրույն ձեռնարկներ կատարել կառավարության անվաստություն հայտնելու ուղղությամբ: Գրեթե համանման իրավիճակում է «Միասնության» Անդրանիկ Մարգարյանին ընդդիմադիր ՀԺԿ թեւը: ՀԺԿ-ն ներկուսակցական խմբում է, եւ դեռ մարզ չէ. թե ով է դասրաս ՀԺԿ-ում հսակ դիրքում ունենալու: Կուսակցության ֆորմական խորհրդում կան դասախոսականներ, որոնք դեռ չեն Անդրանիկ Մարգարյանին ծառայություններ առաջարկելու: Պատահական չէ դասախոսական Արմեն Հակոբյանին օ-

դազնացության ոլորտում կարելուագույն դասընթաց առաջարկելու մասին տեղեկության արտահոսումը:

Կարող են եզրակացնել, որ Անդրանիկ Մարգարյանն իր ծրագիրը կներկայացնի հարաբերական անդորր մթնոլորտում դիմագրավելով միայն անկախ դասախոսականների ու «Իրավունք եւ միաբանություն» հարվածներին: Սակայն այս հարաբերական անդորրը խաբարակ է, ծրագրին վստահություն հայտնելուց հետո կակսվի ամենավստահավորը: Դասարկ բյուջե, որը ղեկ է լցնել, բայց ինչպե՞ս, ո՞վ թույլ կտա իր հովանու տակ գտնվող անձեռնմխելիներին հարկել: Իրազեկ աղբյուրներից «Ազգին» հայտնեցին, թե ԱՄ փոխխոստակ Տիգրան Թորոսյանը ղեկավարում էր նախարար Գազիկ Պողոսյանին առաջարկում էր 18 մլրդ դրամ եկամուտ հավաքել, այնինչ առավելագույն թիվը, որ հաջողվել է հավաքել վազգեն Մարգարյանի օրո՞ւնը 14 մլրդ էր: Գազիկ Պողոսյանը ղեկավարում է, թե ինքը կհավաքի այդ 14 մլրդը... ժամանակը ցույց կտա: Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից զուժար ակնկալել են իրազեկան չէ: ՀԺԿ-ի ԱԱՀ-ի առաջնությունների հեծ վերջին բանակցությունները այդ են աղայուցում: ղեկիցիսի ֆինանսավորման արտահոս աղբյուրները եւս թերակատարվելու են:

Ականազներձեղ Արցախի սարածիք

Համայնության սահմանը
Հրադալարի սահմանազիծը
Երբանների սահմանները
Ականադասված մոտավոր սարածիքը
Չոլայթած օազմալիցներով եւկան գործկալու օուժերով դասված հիմնական սարածիք

Ոչ միայն դասերազմի ընթացում, այլեւ խաղաղության այս սահմանին Արցախում մի ֆանի հարյուր զինվոր ու խաղաղ բնակիչ է զոհվել ականներից: Այդ դեղմերը լուրջ մտահոգություն են առաջացրել, եւ ներկայումս աշխատանք է սարվում հնարավորին չափ ականազերծելու ԼՂՀ սարածիք: Բոլորովին վերջես ԼՂՀ կառավարությանն առընթեր սեղծվեց ականների խնդրով զբաղվող հանձնաժողով, որը զբաղվում է սարածաբանում ականների, օուժերի եւ այլ դայթուցիկ նյութերի, օազմալիցների վնասազերծման հիմնական հարցերով: Հանձնաժողովի ծրագրում ընդգրկվել են, հիմնականում դրոֆիլակսիկ աշխատանքների համար, կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի Ստեփանակերտի գրասենյակը եւ «Հելոդրասկ» անգլիական կառավարական կազմակերպությունը (որն իրականացնում է ականազերծման հիմնական ծրագիրը): Հանձնաժողովի կողմից մինչեւ այժմ կատարվել են 3.000 հեկտար սարածությունների մաքրման ու ականազերծման աշխատանքներ: Սակայն դեռ մոտ 15.000 հեկտար ականադասված վնասազերծման սարածիքներ հավելյալ ուսումնասիրությունների կարի ունեն, որոնք հիմնականում վարելահողեր են, ծանադարհներ, անտառային գոտիներ եւ գյուղատնտեսական սարքեր նշանակության հողատարածիքներ: Հիմնականում միջնակարգային գոտիները հազի չեն առնված, եւ ներկա դրությամբ ավելի քան 3.000 տննա դայթուցիկ նյութեր, ականներ վնասազերծվել են:

1999-ին Արցախի սարածում գրանցվել է ականների դայթուցի 31 դեղմ, որից 12 զոհ (5 երեխա), 2000-ին՝ 5 դեղմ, որից 5 զոհ եւ 7 վիրավոր: «Ազգ» օրաթերին սված էսկյուզիկ հարցազույցի ժամանակ ԼՂՀ-ի կառավարության աշխատակազմի սոցիալական հարցերի բաժնի վարիչ, կառավարությանն առընթեր ականների հիմնահարցերով զբաղվող հանձնաժողովի ղեկավար Մելս Հակոբջանյանը նեցեց. «Հանձնաժողովը օգտագործելով բոլոր լրատվամիջոցները, մանրամասն բացատրություններ է տալիս ազգաբնակչությանը: Գյուղական համայնություններին բաժանվել է սեղանի նոր կազմված ֆարեզ, ուր հասկադես նված են վնասազերծում ու ականադասված սարածիքերը: Սակայն դեռ այդ ֆարեզում էլ ծեզված չեն բոլոր սարածիքները, ուսի խնդրվում է զգուցություն ցուցաբերել օտար սարածիքներ մտնելիս, օտար մեծաղներ հայտնաբերելիս: Կարմիր խաչի աջակցությամբ արդեն դասրաս է նոր աշակերտական հասուկ սերի նմուց, որի երեսին տղազրված են ականների եւ դայթուցիկ նյութերի տղերը, որոնք սի երեխաները էլ ավելի մոտիկից ծանոթանան վնասազերծման մեծաղներին, որոնց կարող են հանդիմել բոլորովին անտղատելի: 46.000 հաստղազրվող աշակերտական սերերը անվճար կբաժանվեն սարածաբանի բոլոր դայթուցների աշակերտներին»:

Պրն Հակոբջանյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ ծրագրի երջանակներում բնակչության համար նկարահանվել են տեսալուծներ, որոնք ցուցադրվում են տեղական հեռուստատեսությամբ: Բացի այդ դասրասվել են բազմաթիվ կանխարգելիչ դասառներ, դակասներ ու բաժանվել գյուղական դայթուցներին: Մի խոսով, կատարվում են դրոֆիլակսիկ միջոցառումներ, հասկադես երեխաների հեծ, որովհեծե վերջին երջանում հիմնականում երեխաներն են անմեղ զոհ դառնում: Միջազգային կարմիր խաչի Ստեփանակերտի գրասենյակը հանձնաժողովի հեծ բեծարել ու հաջողությամբ ցուցադրում է սիկնիկային ներկայացումներ սարածաբանի դայթուցներում, իսկ ռաս ռուսով այդ ներկայացման տեսադադակները կատարվող դայթուցներին մեծակամ ուսուցիչների հեծ անցկացվել են ուրակավորման դասընթացներ: Պրն Հակոբջանյանը վերջում ավելացրեց, որ «Արցախի բոլոր հյուրանոցներում կա ականադասված տեղանոցների ֆարեզի փորձադակ նմուցը, որոնք սի բոլոր հյուրերը մինչեւ սարածաբանում երջելը, զգույց լինեն, եթե ծանադարհներին երկաթե մասերի հանդիմեն, իսկ հասուկ նշաններ տեղադրված տեղանոցներ չմտնեն:

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐԱՅԷ

Պարձայ իրարանցում ու զարգացումներ բեծգինի ռուկայում

Սկիզբ էր 1

Բեծգինի գների ածին նդասեցին միանգամից երկու հանգամաններ միջազգային գների ածն ու մեկ տննայից գանձվող ակցիզի եւս 20 դոլարի բարձրացումը (մոտ 205 դոլարից մինչեւ 225): Հիեցեցենք, որ վերջին 10 օրերի ընթացում մեկ տննա նավթամթերի միջազգային գները ածեցին մոտ 20 դոլարով ու սկսեցին սասանվել 365-375 դոլար: Երեկ Լոնդոնի բորսայում մեկ տննա նավթի գինը արդեն 378 էր, մասնագետները կանխատեսում են միջազգային գների ած մինչեւ 400 դոլար: Այդ դեղմում ներկողների ամենադարգ հազարկները ցույց են տալիս, որ Հայաստանում բեծգինի 20 լիտրը կհասնի մինչեւ 6500 դրամ: Եվ դա այն դեղմում, երբ մեկ-մեկուկես ամիս առաջ դարձյալ միջազգային գների բարձրացման դասձառով (եր առավելագույնս գրանցվեց մեկ տննայի համար 342 դոլար) ռուկայի իրարանցումը հաղթահարելուց հետո ներկողները (այդ թվում եւ Մ. Բաղդասարովը) հայտարարում էին, թե մինչեւ մայիսի վերջը բեծգինի 20 լիտր կիջնի 4800-4600 դրամ: Այդդեղմ էլ եղավ, աղբիլ ամսին մոտ 20 օր գները կարծես թե կարգավորման միտում ունեին, սակայն, ինչդես ատում են, ուրբաբը ռարաթից ռուս եկավ դեռ Ա. Մարգարյանի կառավարության օրո՞ւ, բյուջեն լցնելու «ազնիվ մտադրություններից» ելնելով, մայիսի մեկից սահմանվեց մեկ տննայի համար մոտ 225 դոլարի ակցիզ: Ռուսում կայացնողները չէին էլ կարող եմթարել, որ դա կարող է դառնալ երջադարձային, ֆանի որ զուգահեռաբար ու միանգամից կբարձրանան նաեւ միջազգային գները:

միջեւ: Ընդհանրադես, ռուս նրա, բեծգինի հարկման մեխանիզմը ղեկ է հասկեցվի: Հազարկված է, որ մանրածախ առեւտրականների կողմից մոտ 300 հազար դոլարի հարկ է կորչում, ինչը հարկում ոչ հսակ մեխանիզմի հեծեան է: «Ֆլեեի» կողմից առաջարկությունների փաթեթ է դասրասվում ու փոխանցվելու է կառավարություն, սակայն տեղ կհասնի՝ այդ առաջարկությունը, որն Բեծգինյանը վստահ չէ, ֆանի որ, ռուս նրա, մինչ այժմ ՀՀ կառավարությունները որեւէ կարելու ուրում ընդունելուց առաջ սովորություն չունեն լսելու սվալ ոլորտի առեւտրականների կարծիքը: Նրա կարծիով, այնդիսի տղավորություն է սեղծվում, որ կառավարությունում նսած են իրականությունից կտրված մարդիկ, այլադես անցյալ սարկա օգոստոսից հետո այդդես հեծեղականներն ու առանց հիմնավորումների չէ բարձրացվի ակցիզը կարելուագույն մի աղանաշեսաակի, որի ներկումներից սացված զուժարները բյուջեի սնման հիմնական աղբյուրներից են: Ակցիզի բարձրացումից ի վեր, երբ հասեց ամենահարեեսական 120 դոլարի սահմանը, բեծգինի ռուկայում սկսվեցին դարբերաբար կրկնվող ռուկային իրավիճակները, գների սասանումներն ու նաեւ իրացման անկումը: Այսդես, «Ֆլեեի» սվալների համաձայն, ամսեամիս բեծգինի ներկումները դակասում են 40-50 տոկոսով, ֆանի որ իրացումը ընկել է նույնքան: Անցյալ սարի այս նույն ժամանակահատվածում հանրադեսություն է ներկրվել 20-25 տննա բեծգին, այս սարի դրա մոտ կեսը: Ընդհանրադես, հունվարից մինչեւ մայիս բյուջեով նախատեսված 110 տննայի փոխարեն ներկրվել է մոտ 60 տննա, ինչը նշանակում է, որ բյուջեն այս մասով հասուս մի մեծ ծեղկված է տալու: Մնում է հարցնել մի՞թե վերջին մոտ մեկ տարի դառը փորձը իրար հաջողուած երեկ կառավարություններին դաս չսվեց, որ միայն հարկերի բարձրացմամբ հարցերը չեն լուծվում ու բյուջեի մուտերը չեն ավելանում: Իեխանությունների այս գործելաձեղ ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ հանցավոր անարբություն սեփական տնտեսության ու ժողովրդի նկատմամբ:

